

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. évfolyam, 3044. szám

4 oldal, 20 bani

1954. december 3. péntek

Iránymutató megnyilatkozás

Történelmi jelentőségű esemény színhelye Moszkva, a Szovjetunió fővárosa. Az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó európai értekezlet ülésezik ott és az értekezleten részt vesznek a valóban népi érdekeket képviselő kormányok küldöttei. Mint ismeretes, a nyugati államok kormányai, élükön az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai, különböző kifogásokkal elhárították maguktól az értekezletre való meghívást. Kétségtelen, hogy állásfoglalásuk semmiképpen sem egyezik országuk népeinek célkitűzéseivel.

Különösen kiemelkedik az értekezleten elhangzott felszólalások közül V. M. Molotovnak, a Szovjetunió külügyminiszterének, a szovjet küldöttség vezetőjének hatalmas beszéde, amely hűtörképet adott a nemzetközi helyzet lényegéről. Ez a hűtörkép egyrészt az imperialista államok békeellenes politikáját mutatja, másrészt pedig igazolja azt a hatalmas erőfeszítést, amelyet a béke táborában, a Szovjetunióval az élen, kifejtett és kifejt az általános biztonság, a népek békéjének megvédése terén.

Molotov elvtárs beszédéből kitűnik, hogy az imperialista hatalmaknak Németországgal kapcsolatos agresszív tervei melyen a multban gyökeresnek. A nyugati kormányok a második világháborút megelőző években nem mutattak hajlandóságot arra, hogy a Szovjetunióval közösen gátat vessenek a német agresszióknak. Ellenkezőleg, Müncheni árta használták fel, hogy a hitleri támadást kelet felé, a Szovjetunió ellen irányítsák. A nyugati hatalmak szovjetellenes tervei sikere érdekében Münchenben feloldozták Csehszlovákiát és lehetőséget biztosítottak Lengyelországnak a hitleri csapatok által történt megtámadására.

Eleven színekkel festette meg Molotov elvtárs azokat a szenvedéseket, amelyeket a Szovjetunióban, Lengyelországban, Franciaországban, Angliában, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Belgiumban, Hollandiában és sok más európai országban a városok és falvak férfainak, nőinek, öregjeinek és fiataljainak, anyáknak és gyermekeknek el kellett viselniük a vad fasiszta támadás következtében.

Mennyire a népek érzelmeit fejezik ki Molotov elvtárs szavai, amikor rámutat arra, hogy az összes békeszerető államoknak — ezek között a Szovjetunióknak, Franciaországnak, Angliának, Lengyelországnak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának, valamint más európai országoknak — létezőleg Nyugat-Németországra újrafegyverzésének a megakadályozása.

A léleplezés erejével hatnak V. M. Molotovnak a nyugatnémetországi katonai erők létszámáról közölt adatai és az, hogy a párisi egyezményekben megállapított 500 ezer főt nyi nyugatnémet hadsereg a közeljövőben valóban csaknem egymillióra növekszik a különböző burkolt katonai egységek révén.

Molotov elvtárs nem hagy kétséget aziránt, hogy Adenauer kormány következetesen folytatja Hitler politikáját. „Régén Hitler beszélt az „új kelet-európai rend” megteremtéséről; a hitlerizmus bukása után Adenauer kezdett arról beszélni” — mondotta többek között a szovjet küldöttség vezetője.

Ugyanakkor azonban V. M. Molotov rámutatott arra is, hogy valamennyi néppel együtt Nyugat-Németország népe is élesen szembeeszel az adenaueri célkitűzésekkel. Idézi Molotov elvtárs a nyugatnémetországi szakszervezetek októberben megtartott III. kongresszusán elhangzott megállapítást, hogy „Nyugat-Németország újrafegyverzése bürokratikus, militarista állam megteremtésének veszélyét rejti magában, ez pedig azt jelentené, hogy megsemmisülne mind az az erőfeszítés, amelyet a munkásmozgalom tett a politikai, társadalmi és gazdasági demokrácia megteremtéséért.”

Nagyfontosságú Molotov elvtársnak az a kijelentése is, hogy a nyugatnémetországi szakszervezetek hatmillió tagot számlálnak és hogy azok a nyugatnémet munkásosztály legfontosabb tömegszervezetei. Miután V. M. Molotov mélyreható szavakkal vázolta a hitleri borzalmakat, ame-

lyeket Auschwitzban, Majdanekben és annyi más tömegpusztításra szánt helyen követtek el, rámutatott arra, hogy a német revansvágyok újabb katonai kalandokat készítenek elő.

Mi akadályozhatja meg a kulturális vívmányok ellen elkövetett merényletek újabb kirobantását — világlik ki a felelősséggel teltjes körű Molotov elvtárs beszédéből. Es meg is adja a választ: Valamennyi érdekelt hatalomnak közös erőfeszítés Németország békés egyesítéséért, a békeszerető, demokratikus, egységes Németország megteremtéséért.

A párisi egyezménynek azonban azt igazolja, hogy a nyugati hatalmak merőben ellentétes álláspontot foglalnak el a német kérdésben. Noha a szovjet kormány többször is javasolta négyhatalmi értekezlet összehívását Németország ügyében, sőt a mult hónap 13-i jegyzékében konkrét indítványt tett egy összeurópai értekezlet összehívására, a nyugati hatalmak mindegyike semmit sem tett azért, hogy a népek óhajának — amely minden kétséget kizáróan a Szovjetunió javaslata mellett nyilvánul meg — eleget tegyenek.

Ehelyett a nyugati hatalmak előkészületeket tesznek a párisi egyezménynek a parlamentben történő ratifikálására. Ez pedig azt jelenti, hogy Németországot bevonják a támadójellegű katonai csoportosulásokba és szembeállítják a Szovjetunióval, valamint különböző kelet-európai országokkal.

Természetesen, a Szovjetunió külügyminisztere nem csinál titkot abból, hogy amennyiben Németország belép az atlanti szövetségbe és ezzel jelentős mértékben növekszik a nyugati országok részéről történő támadás veszélye, akkor más európai országok is kénytelenek intézkedéseket tenni katonai erejük megszüllására, hogy ezzel hazájuk biztonságát megóvják.

Aldatlan állapot ez, amely hozzájárul a fegyverkezési hajszához, az adóterhek növekedéséhez, ennek súlyát pedig a dolgozó tömegek fogják megérezni a tókes államokban. Leleplező erejű Molotov elvtárs beszéde abban a tekintetben is, hogy rámutat: az USA, Anglia és Franciaország kormányai nem merték nyíltan elutasítani a november 29-én megkezdődött értekezletre szóló meghívást, mert tudják, hogy ezzel még inkább felingerelték volna az országok velük szembenálló népeit. Különböző ellenjavaslatokat tettek tehát, amelyeknek célja, hogy megakadályozzák a kollektív biztonság megvalósítását.

Fokozott éberségre hívta fel a figyelmet V. M. Molotov, mert hiszen a párisi egyezmények az új háború előkészítésének a soron következő igen fontos szakaszát jelentik. Eppen ezért a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország, Románia, Bulgária és Albánia, valamint a Német Demokratikus Köztársaság népei „jól tudják, hogy a nyugati imperialista hatalmak jelenlegi tervei nemcsak fokozott éberséget, hanem bizonyos gyakorlati intézkedéseket is megkövetelnek biztonságuk megóvása érdekében. Tudomásul kell ezt venniük más európai népeknek is és nemcsak Európa népeinek.”

Nagyjelentőségű tény, hogy a Kínai Népköztársaság is elküldte képviselőjét az értekezletre. Gyakorlatilag ez annak igazolása, hogy a Kínai Népköztársaság érdekelt a legfontosabb nemzetközi kérdések megoldásában és az összes békeszerető népek célkitűzéseinek megvalósulásában. Nem kétséges, hogy a Kínai Népköztársaság és az európai országok közötti baráti együttműködés elmélyülése még jobban megszilárdítja a világ békéjét.

A békeszerető országoknak szoros egységben kell megszilárdítaniuk együttműködésüket abban az esetben, ha a párisi egyezményeket ratifikálják és a valóságban alkalmazzák. „Ez megköveteli a jelenlegi értekezleten résztvevő országoktól, hogy közös intézkedéseket tegyenek fegyveres erők és parancsnokságaik megszorozására, valamint más olyan intézkedéseket, amelyek teljes biztonságot nyújtanak népeik békés munkájához, biztosítják határaik

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

3.280 kiló fonal terven felül

A TEBA-gyár fonódjában dolgozó IMSZ-brigád tagjai lelkiismeretesen végzik munkájukat. Az ifjak — habár ebben a szakmában nemrég dolgoznak — becsülettel megállják helyüket. Az általuk termelt fonal mennyiségileg és minőségileg is kielégítő. A brigád valamennyi tagja odaadó munkájával hozzájárult ahhoz, hogy a TEBA-gyár fonó november 1—22 között 3.280 kiló fonalat termeltek terven felül.

Az IMSZ-brigád tagjai közül a legszebb eredményt Minzat Cornelia és Scinteie Maria IMSZ-tagok érték el, akik 113, illetve 73 kiló fonnal adtak többet előíránzatuknál.

De nemcsak a fonoda munkásai érték el kiváló eredményt a TEBA-gyárban, hanem a szövődő dolgozói is.

Lăcusta Gizela — aki négy keskeny gépen dolgozik — november 1—23 között összesen 396 négyzetméter szőttessel termelt többet. Helster Anna pedig 2 gépevel 489 négyzetméterrel, míg Nagy István ebben az időszakban 444 méter szőttessel adott többet az előírányzott mennyiségnél. A fenti elvtársak az általuk elért kimagasló eredményekkel hozzájárultak ahhoz, hogy a TEBA-gyár szövődőjeinek dolgozói november 1—23 között 43.419 méter szőttessel adtak többet.

Élenjáró brigádok

1954 január elején az aradi „Polychrom” festégyár „Vasile Roaita” és „Răkosi Máttyás” brigádjai szocialista versenyre keltek. Mindkét brigád feladatát tűzte az előírányzott terv teljesítését és az önköltségi ár csökkentését.

A brigádok közül a jelen pillanatig a „Vasile Roaita” brigád jár az élen Sztranko Imre vezetésével. Havi normáját rendszeresen 105—120 százalékkal túlszárnyalta, míg a „Răkosi Máttyás” brigád, élen Győri Pál elvtárral 80—120 százalékos átlag normatúlszárnyalást ért el. Az első brigád ez évben ötször, míg a második háromszor nyerte el az élbriád címet.

Német munkások közszóntávíratát népköztársaságunk kormányához

A Német Demokratikus Köztársaság több iparvállalatának munkásai és tisztviselői táviratokat mondtak közönségnek a Román Népköztársaság kormányának a november 29-i moszkvai értekezleten való részvételéről. Egyben azzal a kéréssel fordultak az RNK kormányához, hogy támogassa minden erejével a Szovjetunióval és európai kollektív biztonság megóvására irányuló törekvéseit.

El a kezekkel Németország Kommunista Pártjáról!

Három óra. A hatalmas munkacsarnokban szokatlan a csend. A „I. Ranghe” gyár munkásai most nem váltották a délelőtti műszakot a megszokott módon. A csarnok közepén, a hatalmas daru alatt gyűltek össze, hogy tiltakozzanak Adenauer kormányának újabb gyalázatos lépése ellen. Nem hagyhatják szó nélkül azt, hogy a revans-lovagok koholt vádak alapján elhallgattatni akarják a német munkásosztály vezetőirejnek, Németország Kommunista Pártjának a szavát.

A gépektől egyenesen idejöttek a különböző üzemosztályokon dolgozók. Itt vannak a bérelszámoló, a műszaki irodák, a könyvelésig dolgozók is. Sokan már ismerték a karlsruhei kommunistaellenes per fejleményeit. Minden tekintet a gyár igazgatójára, Nicolín Iosifra szegeződik, amikor ismerteti a bonni kormány újabb mesterkedéseit.

Nicolín elvtárs beszédében kifejtette, hogy a békeharc és a boldog élet megteremtéséért vívott küzdelem élen az egész világon a kommunista és a munkáspártok állanak. A karlsruhei perben azt a pártot akarják törvényen kívül helyezni, amely számtalan eszében leleplezte Adenauer kormányának háborús készülődéseit. A kommunisták szavát akarják elnémítani, akik Németország egyesítéséért harcolnak.

A jelenlévők arcáról elszántság és gyűlölet tükröződik. A német kommunistákkal egy sorban harcolnak majd ők is továbbra a békéért és annak biztosításáért, a német egységet és mélyeséges gyűlöletet éreznek

Dolgozó parasztok!

Használjátok ki a kedvező idő minden percét, hogy az őszi mezőgazdasági munkálatok befejezésével biztosítsátok a jövőévi gazdag termést!

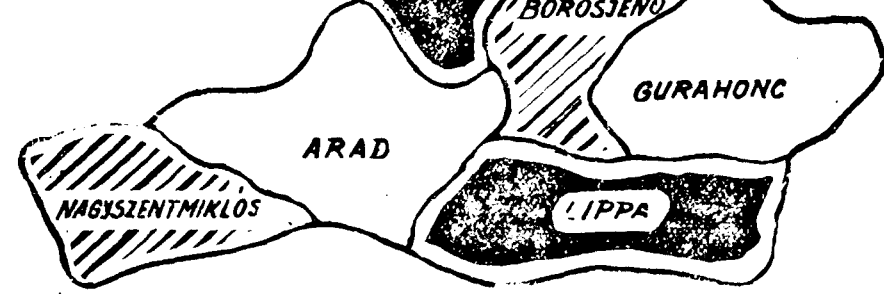
Fokozzuk a parlagtörési munkálatokat

JELMAGYARAZAT

Fehér: 60—70%

Vonalas: 30—40%

Fekete: 18—30%

A II. pártkongresszus irányelv-tervezetének szellemében tartományunk területén, az őszi mélyszántással párhuzamosan, megkezdődtek a parlagtörési munkálatok is. Összesen 8.138 hektár kevésbé hasznos legelőn és más földeken végzik ebben az évben parlagtörést. Ezek a területek hasznavehetetlenül heverték, azonban a parlagtörési munkálatok során a jövő évben füféléket és kapásnövényeket termesztenek. Ezáltal növeljük a termőföldeket. Minden kollektív gazdaságnak és állattenyésztőnek érdeke, hogy több és jobb minőségű takarmánynövényt termesszen. Az idő kedvező, teljes lendülettel végezhetjük a parlagtörési munkálatokat. Igyekezünk kell, mert rövidesen beállhat a hideg, fagyos idő és nem teljesíthetjük a tervbevetett területen a parlagtörési munkálatokat.

A parlagtörési munkálatok üteme tartományunk területén nem kielégítő. November 30-ig a parlagtörési tervet csak 40,8 százalékban teljesítettük. Azokban a rajonokban, ahol a helyi néptanácsok széleskörű felvilágosító munkát végeztek az állattenyésztők sorában, előrehaladt a parlagtörés. Aradrajonban például 66,3 százalékban, Gurahonrajonban 61,6 százalékban teljesítették ezt a munkát. Nagymértékben viszsamaradtak a többi rajonok, amelyek a következőképpen teljesítettek: Nagyszentmiklós 35,5, Borosjenő 31,4, Kőrös 23,4, Lippa pedig 18,6 százalékban. Az idő előrehaladt és éppen ezért tartományunk területén fokozni kell a parlagtörési munkát.

A rajoni pártbizottságoknak és a néptanácsok végrehajtó bizottságainak mielőbb intézkedniük kell, hogy az összes traktorokat, amelyek az őszi mélyszántást befejezték, irányítsák a parlagtörési munkára.

A községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, a mérnökök, technikusok, agronómusok és aktivisták végezzenek szervezett felvilágosító munkát az állattenyésztő dolgozó parasztok sorában. Mutassanak rá a parlagtörési munkálatok-nyújtotta előnyökre. Ugy dolgozzanak, mint Zimánd, Szőlös, Prunisor, Nagyteremia, Perjámos és más községekben, ahol a termelők már nagyrésztben elvégezték a parlagtörési munkát.

Dolgozó parasztok! Teljes erőttel járuljatok hozzá a parlagtörési munkálatok ütemének fokozásához, hogy az összes területeket hasznavehetővé tegyék.

(Agerpres)

Hazánk minden tájáról

Teljesítette évi tervét a tordai fűtőház

A tordai fűtőház munkaközössége a napokban jelentette, hogy teljesítette az 1954-es évi tervadatait. A mozdonyvezetők, fűtők és a szerelők munkájában felbecsülhetetlen segítséget jelentett a szovjet vasutasok munkamódszereinek és tapasztalatainak felhasználása. Kláudia Baranovszkaja módszerével ebben az évben nagymennyiségű fűtőanyagot takarítottak meg. Lunin és Papavin módszereivel pedig sok felesleges javítást számoltak fel. November 4-ig a fűtőház munkaközössége az 1954-es tervet 100,34 százalékban teljesítette.

Fejlődik az ujitómozgalom Resicán

Az elmúlt hónap folyamán a resicai Fémipari Kombinát ujitói és észszerűsítői eredményes tevékenységet fejtettek ki. A kohászati üzem ujitói 57 javaslatot nyújtottak be a műszaki irodának. A fémfeldolgozó részlegről ugyanakkor 30 ujitási, észszerűsítői javaslat érkezett be. Ezekből negyvenet már alkalmaznak is. Az ujitások, észszerűsítések erőteljesen járulnak hozzá a minőség megjavításához, a termelékenység növeléséhez, s előzetes számítások szerint évente több mint 150.000 lej megtakarítást eredményeznek.

A nagyszámu ujitás között különösen értékes és említésre méltó Balas Iosif öntömester, valamint Cucu Ion, a fémöntőde technikusának ujitása.

Az elmúlt havi eredményekkel együtt, a resicai Fémipari Kombinátban 570 ujitást valósítottak meg, amely többmillió lej évi megtakarítást jelent.

Zsombolyán jól halad a begyűjtés

A zsombolyai dolgozó földművesek nagy többsége a helyes felvilágosító munka nyomán megértette, hogy a dolgozók állama iránti kötelezettségek pontos, lelkiismeretes teljesítése saját érdeke is. Ennek tulajdonítható, hogy Zsombolyán jól halad a begyűjtés, így például a marhahuskvóta beadása 100, a sertésbérből 94 százalékban teljesült. A gyapjú beadási eredménye 108 százalék. A buza és szén kvótáját 100 százalékban begyűjtötték. A kvótát koricából és hagymából 98, napraforgóból 99, tehénbélből 73, juhtejből 92 százalékban szolgáltatták be a termelők.

A zsombolyai városi néptanács vezetői (elnök Craciun Petru, titkár Buja Iulian) és a képviselők továbbfolytatják a mozgósító munkát, hogy a begyűjtési előíránzat a legrovidebb időn belül 100 százalékban teljesüljön.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg az irodalmi estet

Tegnap, december 2-án, a Kulturálpalota nagyterében került sor az „Igaz Szó” szerkesztősége által rendezett irodalmi estére.

A városunkat meglátogató írók és költők az irodalmi est alkalmával

műveikből olvastak fel. Közreműködtek a marosvásárhelyi, valamint a helyi színház és az Állami Filharmonia egyes művészei.

Az irodalmi estről következő lap-számunkban részletes beszámolót adunk.

mondotta Kucselata Mihály, a rugóműhely dolgozója. — Különösen azért nem, mert valamennyien nagyon jól tudjuk, hogy milyen célzattal rendezték meg. Azt akarják, hogy a munkásosztály vezetőireje ne górdíthessen akadályokat háborús terveik elé. Tudjuk azonban azt is, hogyan dolgozott nálunk a párt az illegális idejében. A kommunisták harcát nem lehet elfojtani.

Befejezésül Kucselata elvtárs a rugósztály valamennyi dolgozója nevében tiltakozott a karlsruhei per ellen.

A vagonosztály dolgozóinak, valamint a gyár német nemzetiségű dolgozóinak nevében Haman Mihály beszélt. Felháborodásának adott kifejezést a szégyenletes per miatt és felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy az amerikai nagytőkével szövetséget kötött német imperialisták egyre veszedelmesebben a német fasisztus újrafeltámasztására törekednek. Jellemző erre, hogy Adenauerék is ugyanazt a politikát kezdik alkalmazni a kommunistákkal és a kommunista párttal szemben, mint annakidején Hitlerék.

— Csatlakozunk a világ becsületes embereinek véleményéhez. Azonnal meg kell szüntetni a Németország Kommunista Pártja ellen indított bírósági eljárást — mondotta befejezésül Haman elvtárs.

A „G. Dimitrov” gyár dolgozói tiltakozó határozatot küldtek a Nyugatnémet Szövetségi Köztársaság kormányához és a karlsruhei Alkotmány Bírósághoz, amelyben követelték a per azonnali beszüntetését.

A szerszámgépgyár dolgozói tiltakozó határozatot küldtek a karlsruhei

Teljesítsük hazafias kötelezettségeinket!

Németh János diplomát kapott

A jó gazda földjén már rég kikelt a hetekkel ezelőtti elvetett gabona a ahol ezévből buza, vagy árpa termelt, ott gyommentesen, fejszántva pihen a föld. Várja a tavaszt, a vetőmagot, hogy a jövő évben ismét bőséges termést adjon. Ezidő alatt a földműves munkája belső teendőkre szorítkozik. Előkészíti, elraktározza a tavaszi vetőmagot, kijavítja a hibás mezőgazdasági szerszámokat.

Németh Jánosnak, Nagycsanád község legjobb ipari növény termesz-tőjének is sok a munkája, pedig az ő termelői közei mindig készen állnak a tavaszi vetőmagot is már régen kiválasztotta. Még a dohány előkészítése van hátra.

A leszerződött terményeket mind átadtam a szövetkezetnek, — magyarázza Németh János — már csak a dohányt kell leszállítanom.

Németh János régóta foglalkozik cukorrépa, hagyma, dohány, stb. termesz-tésével. A családban örökségként maradt apáról-fiúra az ipari növények termesztésének tudománya, amelynek felhasználásával kevés földjüket igyekeztek jövedelmesebbé tenni. Akkoriban, amikor Németh János, apja oldalán megkezdte a gazdálkodást, nem voltak nagy lehetőségek ipari növények termesztésére. Főleg sok fáradságot jelentett ez a szegény- és középparasztok számára, akik egy személyben voltak termelők és elárúsítók is. Sokszor hosszú kilométereken át vitték az árut az aradi,

máskor meg a temesvári piacra.

— En, amint lehetett, azonnal a szövetkezet után értesítettem minden felesleges terményemet — mondja Németh János. — Pedig az első évben — 1951-ben — még nagyon sokan húzódtak ettől községünkben. En azonban nem halgattam rájuk, saját magam akartam meggyőződni az igazságról. Most nyugodtan elmondhatom, hogy eddig minden évben jól jártam. S a szövetkezetből kedvezményes áron kapott ipari termék arra ösztönözt, hogy egyre több és több mezőgazdasági cikket termeljek a városi dolgozók számára.

Ez évben Németh János és család-jának szorgalmas, kitartó munkája várakozáson felüli eredményt hozott. Alig 2,50 hektár különböző ipari növényekkel bevetett földterületről szinte hetenként szállították a rájuk termelt zöldséget a szövetkezetnek. A kis földterület régen nem jövedelmezett ennyit. Már az első hónapban, júniusban, 4000 lejt kaptak zöldhagymáért. Később, a burgonya átadásakor, 2000 lejt fizetett a szövetkezet. Ezenkívül 2,5 vagon pirosceklá, 1 vagon sárgarépa és 300 kiló paprika termelt földjükről. A cékláért, paprikáért és sárgarépaért 8929 lejt kaptak.

— Sokat jelent számomra, hogy a szövetkezet után értesítettem a különböző terményeket, — mondja Németh János. — Mert amellett,

hogy időt takarított meg, a szövetkezet-től mindig megkaphatom a leg-szükségesebb árut. Tavaly például 10 kiló cukrot kaptam jutányos áron, ez évben pedig méterárut, szövetelt vásárolhattam családom részére. Egy-két évvel ezelőtti felépítem a házamat, mert addig tanyán laktunk. Azután már butort is vásároltam a kislányom részére. Ezt az utóbbit is az állami üzletben vettem, gabonáért, — magyarázza Németh János, majd kérésünkre azt is elmondja, hogy miben látja a kiváló termés elérésének biztosítását.

— Legfontosabb szerintem a föld jó előkészítése. Eppen ezért én aratás után azonnal elvégzem a tarló-hántást és minden ősszel a tarló-szántást is. Tavasszal pedig, amikor felmelegszik a föld, boronálás után elültetem a hagymát, majd a paprikát és a többi melegágyi növényt. Fontosnak tartom azt is, hogy a terméshatékonyat után, először választ-szuk ki a magnak valóit, mert csak így érhetünk el bőséges és ugyan-akkor kiváló minőségű termést.

Németh János arra is törekedett, hogy idejében végezze el a különböző munkákat. Ot mind a község eldőlgozói között találjuk mind a tavaszi, a nyári, mind pedig az őszi mezőgazdasági munkában. S most, amikor a község eltermelői elismerésben részesültek, Németh János is diplomát kapott.

Heggyi Mária.

Uj cukorrépatermelő egyszerű társulás alakult

Simánd község szövetkezeti székházában november 28-án cukorrépa-termelés céljából, egyszerű társulás létesítésére gyűltek össze a dolgozó parasztok. Valamennyien olvasták a minisztertanácsi határozatot és felismerték az előnyöket, amelyekben részesülnek, ha közösen termesztik a cukorrépat.

Petrut Ioan elvtárs, a szövetkezet elnöke ismertetette az egyszerű társulások mintá-alapszabályzatát, amelyet élénk vita követett.

Truța Petru elmondotta, hogy ebben az évben szerződést kötött a cukorgyárral cukorrépa termesztésére és ebből nagy előnyei származtak. A társulásban azonban még nagyobb lehetőségek nyílnak arra, hogy gépekkel művelhessék meg földjeiket és még jobb termést érhessenek el.

Hasonló lelkesedéssel nyilatkoztak a többi dolgozó parasztok is, majd megválasztották a vezetőséget. El-nöknek Calas Dumitru elvtársat választották. Calas elvtárs jó cukorrépa-termelő, ebben az évben is 58 ár területen 10.500 kiló cukorrépa termést ért el.

Téli agrotechnikai tanfolyamok

Gyulavarsándon megnyílt az agrotechnikai tanfolyam 24 résztvevővel. Az első előadást Baltai Florica tartotta a mélyszántás fontosságáról. Megkezdődött a tanfolyam Otla-kán is, de itt nem állították össze a résztvevők névsorát. Még rosszabb a helyzet Székudvaron, ahol nem szervezték meg a tanfolyamot.

„Haladéktalanul intézkedünk”, avagy a rakoncátlan traktorok

Dolgozó parasztságunk szívvel-leléssel igyekszik valóra váltani az RMP II. kongresszusának irányelv-tervezetében kijelölt feladatokat. Tartományunk minden községében körültekintő gondallal igyekeznek felfedni a termőföldek egyszerű dolgozó azokat a sajátos helyi feltételeket, amelyek az irányelv-tervezet egy-egy célkitűzésének valóra váltá-sára nyújtanak lehetőséget. Ez történt Bokszege is, ahol a dolgozó parasztok elhatározták, hogy ez év őszén 100 hektár parlagföldet tör-nek fel.

A parlag feltörésével a sikulai gép- és traktorállomást bízták meg. Eddig minden olyan simán haladt, mint a csónak a csendes taven. Hátra volt azonban a dolog nehe-ze. Ugyanis hozzá kellett látni a munkához, fel kellett törni a parlagot. Sebalj, az is meglesz...

— Néhány nap alatt a parlagtör-és előirányzatát is sikerrel teljesít-jük — mondták a dolgozó parasztok november 22-én este, amikor a gép-állomást egyik brigádjának három traktora bedöcögött a községbe.

Hát nem úgy történt! S miért nem?

Egyesek, mint például Golgoteanu, a sikulai gép- és traktorállomás igazgatója és Deák mérnök, azt mondják: „objektív nehézségek miatt”. Mi azonban bátran merjük állítani, hogy nem annyira az objek-tív nehézségek akadályozták a bok-szei 100 hektár parlag feltörését, mint inkább az objektív nehézségek szubjektív előidézői: a munka alapos megszervezésének és az operati-vitásnak a hiánya.

De nézzük meg, mi is történt valójában? Ott szakítottuk felbe, hogy a traktorok a községbe érke-ztek. Nosza mássnap (november 23-án) reggel, hozzá is láttak volna tel-jes lendülettel a traktorosok a mun-kához, ha nem adódik valamilyen „apróbb” hiba. Az egyik traktor azonban sem szép szóra, sem pedig erősebb nógatásra, nem volt haj-landó megindulni. Még péntek este sem! Igaz, hogy mássnap (november 24-én) reggel akkor sem indulhat-tott volna meg, ha erre egyáltalán hajlandó lett volna, mert közben el-fogyott az üzemanyag. November 24-én tehát már valamennyi traktor állt. A községbeliek ma sem tudják

megmagyarázni önmaguknak, hogy a községbe küldött traktorosok miért nem hoztak magukkal néhány hor-dó motorinát is.

— De legalább ennivalót küldtek volna! — gondolták a traktorosok, akiket élelmiszertel sem látott el néhány napig a traktorállomás.

Ezekben a napokban a bokszei néptanács sok munkát adott a köz-ségi telefonkezelőnek. Naponta több-ször is kérte a sikulai gépalomást és követelte: küldjenek üzemanya-got, küldjék el Nistor elvtársat, a körzeti gépész, hogy a defektes trak-tort megjavítsa.

— Haladéktalanul intézkedünk elvtársak — mondták a bokszeiek-nek Golgoteanu igazgató, vagy Deák mérnök, előbb türelmesen, később dühösen, utóbb már csak unottan.

Egy-két nap múlva a telefoncsen-gő hangjára a GTA irodájában dolgozó elvtársak már önkéntlenül is arra gondoltak: „biztos a bokszeiek jelentkeznek...”

Ki tudja azonban, lehet, hogy Crai-vára, vagy talán más községre gon-doltak, ahol hasonlóképpen napok óta álltak a traktorok.

Sebalj, semmi sem tart örökké! Nagynehezen végetért az üzem-anyaghiány is. November 25-én éj-szaka KD típusu traktor érkezett Bokszege nagyobb mennyiségű üzemanyaggal.

Na, most már semmi akadálya a parlagtörésnek, mondhatná akárki. Ez azonban nem olyan egyszerű. Másnap (november 26-án) reggel, amikor a traktorosok munkához akartak látni, kiderült, hogy a községben lévő négy traktorból (bele-értve az üzemanyagot szállító KD típusu gépet is) csak egyetlen egy üzemképes.

Hát ezért találtunk Bokszege köz-ségben november 26-án este 100 hektár feltörésre tervszerűsített par-lagból 95-öt förtörőn!

Ne felejtjük szavunkat: Nistor körzeti gépész, még a fenti időpont-ban sem látogatott el Bokszege köz-ségbe.

Vajon nyugodtan pihenték át az éjszakát a sikulai gépalomás veze-tőegységek tagjai a hibák tudatában? Ugyázták igen... Eppen ezért kell erőteljesen felrázni őket: ébredjenek fel!

K. J.

Kulturmunkával az őszi kampány sikeréért

A körösrajori kultúrház

A körösrajori kultúrház tevékenyen támogatja az őszi mezőgazdasági munkálatokat. A kultúrházban több előadást tartottak a négyzetes vetés, a begyűjtés és az őszi mélyszántás fontosságáról. Bolejan Stefan mérnök román nyelven, Boldis Magdolna pedig magyar nyelven tartott előadást az agrotechnikai módszerekről.

Szép és eredményes munkát fejtett ki Oprea Emil vezetésével a 15 tagú kulturagitációs brigád. A mezőgazdasági kampány idején több köz-séget és falut látogattak meg, ahol mozgósító-felvilágosító politikai mun-kát fejtettek ki. Voltak Siklón, Otlikán, Seprősen és Simándon. Másor-ukban agrotechnikai tanácsokat adtak a dolgozó parasztoknak, majd népszerűsítették a begyűjtésben és a vetésben élenjárókat. Az élmunká-sok tiszteletére különböző műsorszámokat adtak elő, ugyanakkor pedig szatirikus dialógusok után bírálták a lemaradottakat.

A kulturagitációs brigád tagjai nemcsak a falvakban és községekben tevékenykedtek, hanem a rádióállási állomás helyi adásával alkalmával, pia-ci napokon, műsoruk keretében népszerűsítik az élenjárókat és bírálják a lemaradottakat. Ez a módszer ösztönzőleg hat azok számára is, akik le-maradtak és azokra is, akik jól végezték munkájukat.

A kulturagitációs brigád lelkes tevékenysége abban is megmutatko-zik, hogy számos dolgozó paraszt, aki eddig kullogott a mezőgazdasági munkában, ma már teljesítette a kvótabeadási és elvégezte az őszi mély-szántást.

Az eredményes kulturmunkában nagy része van Patrola Dumitru elvtársnak, a rajoni kulturothton igazgatójának, aki lelkiismeretes és oda-adó munkával vezeti kollektíváját, valamint Farkas Dezső elvtársnak, a rajoni pártbizottság titkárnak, aki segíti és irányítja a kulturmunkát.

Az erdőhegyi kulturothton

Furcsa kérdés, hát mire használhatnák, mint a kulturmunkára, — mondaná minden logikusan gondolkó ember.

No, de ne legyünk ilyen jóhiszeműek. A körösrajori néptanács sem jóhiszemű és következetesen az erdőhegyi kulturothton most nem az ifjak táncainak és szindarabjainak próbájától hangos, hanem lapátok zajától. De nehogy azt gondolja valaki, hogy ott építkezés folyik, vagy valami ehhez hasonló. Nem. A zaj onnan ered, hogy a körösrajori nép-tanács végrehajtó bizottsága több vagon rizst rakározott el a kultur-othton termében és azt ugyebár időnként forgatni kell. Az utóbbi műve-let szükségességével egyébként min denki egyetért, csak éppen azt nehéz megérteni, hogy miért kell a rizst a kulturothtonban tárolni? Miért kell megfosztani az ifjuságot a teremről, ahol ünnepeket, előadásokat, műsoros összejöveteleket rendezhetnek, ahol az óvodások és iskolá-sok műsoros ünnepeket tarthatnak. Az előkészületek az előadásra már megkezdődtek. Az iskola növendékei szindarabot próbálnak, az if-jak pedig a „Nótás Kata” és „Sári bíró” népszínműveket gyakorolják szorgalmasan, hetenként négy-öt alkalommal. Csak éppen nincs hol be-mutatniok lelkes munkájuk eredményeit.

Vajon, ha a rajoni néptanács alaposan körülnézne, nem talál-na más, megfelelőbb helyiséget a rizs tárolására?

Ugy gondoljuk, hogy ez nem a legmegfelelőbb eljárás a rajoni nép-tanács végrehajtó bizottsága részéről.

Kisjenő és Erdőhegy egymás közelében lévő helység, mégis mi-lyen nagy az eltérés a kulturmunkája terén. Míg a kisjenői kulturoth-ton munkája példamutató, addig az erdőhegyieket megakadályozza tevékenységükben az a körülmény, hogy a kulturothton rízsraktárnak használják. Ezt a visszárs helyzetet meg kell szüntetni és vissza kell ad-ni a kulturothton rendeltetésének: a kulturmunkának.

A növények átalakítása

A természetben semmi sem állan-dó. Ma létező kulturnövényeink sem fordultak elő mindig mai formájuk-ban. Kialakulásukhoz szükséges volt az ember tudatos, átalakító munká-jára.

Az ember már régen foglalkozott egyes növények tulajdonságainak megváltoztatásával. Legtöbb esetben azonban ez nem előre meghatározott cél és terv szerint történt. Ahhoz, hogy a növények tulajdonságainak megváltoztatása tudatos és terv-szerűen történjék, szükséges volt, hogy a tudósok a növények termé-szetére vonatkozó gazdag és sokrétű ismeretekkel rendelkezzenek. A tudó-sok és a növénytermesztők szorgal-mas kutatómunkája a növények á-talakítása terén szép eredményekre vezettek. Azonban néhány sikeres ki-sérlet ellenére is az új növényfajták megteremtésére vonatkozó eljárás még mindig nem állott az ember hatalmában. A növények és állatok tulajdonságainak eredményes átalakítása csak Darwin Károly — a nagy természettudós tanainak megjelenése és elterjedése után vált lehetővé. O ismertette először a növények és állatok természetét, az élőlények és a környezet közötti kapcsolat fonto-ságát.

A darwini elméletet a növények életének kutatása terén K. A. Timirjazev fejlesztette tovább. Timirjazev azt a feladatot tűzte maga elé, hogy segítsen a földművelőknek „két ka-lászt termelni ott, ahol eddig egy termett.” Ezért foglalkozott a növé-nyek életének tanulmányozásával. A növények belső életét annak idején

még a XVIII. század tudósai is alig ismerték. Így hihetetlennek tűnt, hogy a növények természete megváltoztatható. Timirjazev egész életében a növények életműködésével és főleg a növények táplálékraktározásának a kérdésével foglalkozott. Elméletének ismerete segítségével sikerült I. V. Micsurinnak is az új gyümölcsfajtá-kat előállítania.

Micsurin, a nagy szovjet agrobiológus a növények termesztésének ismeretében azt tűzte ki feladatául, hogy kitűnő minőségi fajtákkal gazdagítsa a gyümölcstermesztést. Munkássága kezdetén a következő már ismert módszert alkalmazta az új növényfajták előállítására: megpró-bálta Eszakon megtelepíteni a déli-növényeket. A déli fajtáknak fagy-állóságát úgy próbálta növelni, hogy fagyálló fajtákkal oltotta be őket. Ezek az oltványok azonban rendsze-rint már az első télen elfagytak. Mi-csurin ekkor arra a következtetésre jutott, hogy az új növényfajtákat ugyanolyan körülmények között kell nevelni, mint amilyen körülmények között fognak élni. Sikertelen kísérle-tét után új módszerhez folyamodott. Most már a gyümölcsfák magját ve-tette el tömegesen és kiválogatta a legjobb növényeket. Azonban ez az eljárás sem hozta meg a kívánt eredményeket. Gyakorlati munkája során észrevette, hogy a fiatal egyedek örökletessége kevésbé állandó, mint az idősebb növényeké. Azt is megfi-gyelte, hogy a déli-növények fagy-állósága csökken, ha kövér talajon neveli őket, viszont ha sovány talaj-on termesztik, akkor nő a fagyálló-ság. A növények kiválogatása után Micsurinnak sikerült néhány értékes

északi kajszinbarack-fát, meggyfélé-t, stb. előállítania.

Mivel ez a módszer sem hozott kielégítő eredményt, áttért a növé-nyek keresztezésére. Ez az időszak Micsurin tevékenységének leghos-zabb és legtermékenyebb szakasza. A nyugati tudósok sikertelenül hasz-nálták a keresztezést az új fajták előállítására. Micsurin ezt a mód-szert főleg arra használta fel, hogy minél változatosabb formákat állítson elő. A szivós északi fajtákat érzékeny élőlélek keresztezte és az így kapott magvakból facsemetéket nevelt. Ész-revette, hogy a fiatal fák, amelyeket keresztezés útján nevelt ki, a nevelés hatása alatt megváltoznak. A szülő-kől nyert átörökölt tulajdonságok a csemete fiatal korában nem tartósak. Ezért a fiatal fa könnyen befolyásol-ható emberi beavatkozással. Keresz-tezésre olyan fajtákat használt fel, amelyek egymástól távolos vidéken nőttek fel. Ezeknél az új növények-nél mindkét szülő sajátosságait meg-erősítette: a hideg elleni szembeni ellen-állást és a gyümölcs jó minőségét. Az új gyümölcsök kinevelése hosszú és kitartó munkát vett igénybe. Mi-csurin minden nehézséget legyőzött, gyakorlati munkája során sok új faj-tát állított elő és ezzel bebizonyítot-ta a keresztezés módszerének helye-ségét.

Az addigi felfogással ellentétben Micsurin úgy vélekedett, hogy mind az alany, mind az oltvány kölcsö-nösen megváltoztatják egymást. Ezt az elméletét a gyakorlatban is be-bizonyította. Egy alma-fajtát körte-

fába oltott és olyan almát termelt ki, amely hasonlított a körte alakjá-hoz. (Renetta Bergamotte). Micsu-rin az egymással távoli rokonság-ban álló növényeket is keresztezte. Ebből a célból felhasználta az elő-zetes keresztezés módszerét. A diny-ne és a tök egymással nem keresz-teződik, ezért kezdetben két tökfaj-tát keresztezett és az így kapott nö-vény (hibrid) már kereszteződött a dinynyével.

Micsurin hosszas gyakorlati mun-ka után fedezte fel a tudomány és a gyakorlat számára az új növény- és állatfajták megteremtésének lehető-ségét. A nagy természettudós szor-galmasan tanulmányozta a gyü-mölcsfák természetét és kidolgozta azokat a módszereket, amelyekkel a legértékesebb növényeket sikerült megteremteni. Munkássága során mindig a következő elvhez tartotta magát: „A természetből ne várjunk könyörödmányokat, a mi felada-tunk megszerezni tőle azt”.

Micsurin munkásságát számos ta-nítványa és követője folytatta to-vább. Közülük különösen T. D. Li-szenko vált ki, aki a mezőgazdasá-ni növények természetének megvál-toztatásával foglalkozott. Liszenko a darwinizmus irányvonalát követte. Első felfedezése a mezőgazdasági növények jarovizálása volt. Az ő idejében senkinek sem sikerült az őszi búzát tavaszivá változtatni. A különböző növények magvait, a ta-vaszi vetés előtt beáztatták, hogy azok megduzzadjanak. A csira a magvakban fejlődni kezdett, azonban a fejlődését nem engedte odáig, hogy a csira átöröje a mag burokját. Ek-kor a magvakat leültették és ala-csony hőmérsékleten tartotta meg-határozott ideig.

Ez az eljárás hosszú tudományos kísérlet eredménye volt. Liszenko felfedezte a növények szakaszos fejlődésének a törvényét. Első szakasz a jarovizációs szakasz, amikor a növényeknek alacsony hő-mérsékletre van szükségük. A fejlő-dés második szakaszára az jellemző, hogy a növény sok fényt igényel. A növények szakaszos fejlődéséről szóló tudományos elmélet nagyon értékes és jövedelmező a mezőgazdasági ter-melés számára, mert ha tudjuk azt, hogy a növény bizonyos fejlődési szakaszában mit igényel, akkor trá-nyithatjuk a növények fejlődését. Ha a jarovizálást helyesen hajtják végre, a tavaszi vetések nagyobb ter-mést adnak, átlag 2—3 mázsával többet hektáronként. A növények sza-kaszos fejlődéséről szóló elmélet segítségével Liszenko mindössze két és fél év alatt létrehozta a tavaszi búza új, gyorsan érő fajtáját. Ez a fajta ellenállóképes a rozsdá és üszöggel szemben. Liszenko A. G. Dolguzin szovjet tudóssal együtt ki-dolgozta a vetőmag feljavításának módszerét is. Tovább fejlesztve Dar-win és Micsurin elméletét, új elmé-lelet állított fel a szervezet átöröki-tó képességével kapcsolatban. Kísér-leteivel bebizonyította, hogy a növé-nyek szervezeteinek átörököltető alaponosai a környezet közvetlen hatása alatt megváltoznak. Liszen-ko minden új, tudományos elméletét kísérletileg is ellenőrizte, nemcsak a laboratóriumában, hanem a szántó-földeken is.

Micsurinnak és Liszenkonak nap-jainkban is vannak tanítványai, akik tovább fejlesztik eredményei-ke-t és új gyakorlati megvalósítások-kal gazdagítják a mezőgazdaságot. Így N. V. Cicin, a búzát vadbuza-

tömörült, míg a harmadik egyszerű társulást 14 dolgozó paraszt cirok temesztésére alakította meg.

A három egyszerű társulás létesí-tését értékes politikai tevékenység előzte meg. A seprősi szövetkezet nagymértékű támogatást kapott Fil-ip Simion elvtársától, a rajoni szólvetkezeti központ küldöttjétől. Az alapszervezetet pedig politikai tevé-kenységében Mayer Axente rajoni pártaktivista támogatta.

A. I. Dzerzsarin szovjet kutató az acélos búzát a vad, élővel rozssal keresztezte és így buza-rozs hibridet kapott. Az ebből a gabonából készült kenyér alig különbözik a buza-ke-nyértől.

M. M. Zakaszarenko élővel rozstot termelt ki oly módon, hogy keresz-tezte a vad, élővel rozst az őszi rozssal. Az élővel rozst ellenállóbb és gabonaszemei igen nagyok.

Micsurinnak és Liszenkonak nem-csak a Szovjetunióban, hanem ha-zánkban is vannak követői. Így Pa-locsai Rudolf és más tudósok, akik az utóbbi időben számos új növé-nyfajtát állítottak elő.

Az ember új, hasznos, eddig nem ismert gyümölcsöket és ipari növé-nyeket termeszt. Az új növények sok-százezer hektár területet foglalnak el, a tudományos intézetek, kísérleti ál-lomások és laboratóriumok széles hálózata képezi a természet átalaki-tásának újabb központjait. Az ember hatalma a természet felett mind na-gyobbá és sokoldalúbbá válik, lehe-tővé teszi a földművelők számára azt, hogy „két kalászt teremjen ott, ahol eddig csak egy termett”.

Szalma Magda, természetrajz-tanár

Churchill leleplezte önmagát

— I. Pavlov cikke a Právdában —

„Ura elöklortak minden régi lim-lomot. S ebben a bábszínházban a legfőbb műsor szám a bolsevizmussal való remítgetés. Szerencsére azonban könnyen felismerhetjük a ríktő-színre festett bábúkat. Régi ismerő-sünk, még a náci rendszer első nap-jaiban jelentkezett először... Euró-pát remítgettek vele... Most a vör-ös rémet, más alakban ugyan, de is-mét előrángatták. Azt akarják, hogy az európai civilizáció megmentőjének tekintsük Hitlert. A civilizáció meg-mentőjének — micsoda komédia!”

Vajon ma irták-e a reakciós propa-gandát pellengérré állító fenti so-rokat, ezekben a napokban, amikor minden uton-módon a „vörös veszély-lyel” remítgetik Európát, amikor mindent megtesznek Hitler re-habilitálására és amikor Hitler generálisai már készülnek vál-lakra varrni a feltámasztott Wehr-macht válpántjait? Nem, nem mosta-nában, hanem 1943 februárjában hangzottak el ezek a nagyon célbata-láló, éles szavak. Szerzőjük nem más, mint Eden, Anglia külügyminisztere. Az angol kormány képviselője arra szólította fel akkor a szovjet katoná-kat s az angol katonákat, hogy köz-ösen harcoljanak „az egész nyugati civilizációt fenyegető szörnyű veszély ellen”, a közösen kivívott végső győ-zelemig!”

Ma azonban újra előkötörnek „min-den régi lim-lomot”. „Ebben a bá-b-színházban most is a legfőbb műsor-szám a bolsevizmussal való remít-getés”. A Wehrmacht feltámasztásá-ban érdekelt ezzel a veszéllyel fe-lémlik meg Angliát s minden ke-relés nélkül kijelentik, hogy a nyu-gati civilizációt Hitler leviteltét ge-nerálisai és utódai hivatottak meg-meníteni. Ezek a személyek néha-néha azonban azt is kijelentik, hogy a párisi egyezmények ratifikálása után — vagyis az ötszázezer ember-ből álló revansista nyugatnémet had-sereg megteremtése után, a tankok, repülőgépek és ágyúcsövek kelet felé fordítása után — azonnal hozzátá-lnak, hogy megteremtésük a... bará-társágot a Szovjetunióval. Eppen ezért „a békéhez vivő hidnak” nevezik a feltámasztandó Wehrmachtot.

Ezek a durva propagandamesterke-dések olyan ócskák és ügyetlenek, hogy nem is lenne érdemes foglal-kozni velük, ha a napokban nem kö-vetkezett volna be egy újabb ese-mény: Churchill, Anglia miniszterel-nöke lehetségesnek és megengedhető-nek tartotta, hogy nyilvános beszéd-ben dicsőítse Angliát és a nyugatné-met revansisták szovjetellenes szö-vetségeinek előnyeit.

Churchill ezekről a tervekről szol-va, dicsőítve jelentette ki Wood-fordban: „Első voltam azok között, az ismert államférfiak között, akik nyíltan hangoztatták, hogy a mi ol-dalunkra kell vonnunk Németorszá-got az orosz kommunista agresszió elleni küzdelemben”. Am Churchill el-sőbbsége ezen a téren vitatható: Né-metország és Anglia közös szovjetel-

lenes harcának eszméjét jóval előbb Hitler egyik legközelebbi munkatá-rsa, Hess fejtette ki, akit később a nürnbergi nemzetközi bíróság háborus bűnösnek életfogytiglani elzárásra ítelt.

De ugyálszik, hogy Churchill nem hajlandó átengedni Hessnek az el-sőséggel járó dicsőséget. Tényeket idézget, hogy meggyőzzön minden-ket: régi híve ő a náccikkal való együttműködés gondolatának a Szovjetunió elleni harcban.

„Még a háború befejezése előtt, amikor a német katonák százezer-számra adták meg magukat — mon-dotta Churchill —, táviratban utasítot-tam Montgomeryt, hogy gondosan gyűjtsék össze és raktározzák el a német fegyvereket, hogy majd ismét könnyen kiosztassuk őket a német katonáknak, akikkel együtt kellett volna működniük, ha a szovjet táma-dás tovább folytatódik!”

1945 februárjában, amikor a szov-jet csapatok győzelmes offenzívában nyomultak előre és Németország te-rületén semmisítették meg a hitleris-tákat, Churchill ezeket írta: „A Vör-ös Hadsereg dicső győzelmek közep-te ünnepi fennállásának 27. év-fordulóját. Ezek a győzelmek határ-talan csodálatot váltottak ki a szö-vetségesekből és előre megpecsételték a német militarizmus sorsát. A jövő nemzedékek éppúgy tudni fogják, hogy mivel tartoznak a Vörös Had-seregnek, mint amilyen tisztán lát-juk ezt mi, a Vörös Hadsereg dicső sikereinek élő tanúi!”

A szovjet emberek, amikor ezeket a sorokat olvasták, nem teleleztek volna fel, hogy két hónapra rá Mon-tgomery angol főparancsnok Churchill utasítására megkezdte az ellenségtől zsákmányolt fegyverek „gondos el-raktározását” és intézkedéseket fog-tenni, hogy ezek a fegyverek újra az ellenség kezébe kerüljenek, előkészít-ve az angolok együttműködését azokkal, akiket Churchill megvetően „vad hu-noknak” nevezett.

Hivatalos angol személyiségek a háború idején a következőket jelentet-ték ki nyilvános beszédekben: „A né-met propaganda utolsó vergődésén ezt küntől világgá: várjatok még kissé, mert az angolszaksz és az oroszok szakítanak egymással. Vala-mennyien jól tudják, hogy ezek a remények mind szertefoszlottak”. És ime, most megújult Churchillől, hogy 1945 május 5-én keltezett és Eden angol külügyminiszterhez in-tézt leveleiben, amelyben a Dánia el-foglalására siető „gyors angol tan-koztató” ír, ezek is olvashatók voltak: „Ezen a ponton is utját álljuk szov-jet barátainknak”. Így értelmezte Churchill a szövetségi kötelezett-séget.

A szovjet emberek azonban egészen másként értelmezték a szövetségi kötelezettségek teljesítését. Elég, ha csak egy példát említnék. 1944 de-cemberének végén a hitlerista csapa-tok támadásba lendültek a nyugati

front ardennei szakaszán, áttörték az arcvonalat és nehéz helyzetbe hozták az angol-amerikai csapatokat. Church-ill ezzel kapcsolatban 1945 január 6-án levelet írt J. V. Sztálinhoz és kérte, hogy a szovjet csapatok indítsanak nagy offenzívát s mentse meg az összeomlástól az angol-ame-rikai csapatokat. A szovjet haderők főparancsnoksága elhatározta, hogy a szovjet csapatok január 12-én hatal-mas offenzívát indítanak a front egész vonalán a Balti-tengertől a Kárpátokig. Ez a keletre jövő erős csapás arra kényszerítette a német hadvezetőséget, hogy visszavonja csa-patait a nyugati frontról s a szovjet hadsereg ellen vesse be őket. Így aztán a német csapatok nyugati of-fenzívája megheiusult. (Cikkünk vé-gén közöljük a második világháború eme emlékezetes epizódjára vonatko-zó dokumentumokat).

A „Rheinischer Merkur”, a revan-sista Nyugat-Németország szócsové most agyba-főbe dicséri Churchillt „a kommunizmus elleni győőletért”. A „Rheinischer Merkur” véleménye sze-rint Churchillnek ez a jellemvonása — amely annyira dicséretes a német revansisták szempontjából — meg-magyarazza az angol miniszterelnök-nek a háború idején tanusított egész magatartását.

A szovjet emberek már régen tud-ják, hogy Churchill a kommunizmus ellensége. Tudják ezt még abból az időből, amikor a kapitalista országok-tól körülkerített fiatal szovjet köztár-ság keményen harcolt létszért az in-tervencionisták ellen. A tizennégy or-szág szovjetellenes intervenciójának egyik szervezője maga Churchill volt. Mellese szólva az egész világ tudja, hogyan végződött ez az intervenció — úgy, hogy a szovjet emberek poz-dorjává zúzták az intervencionistá-kat.

Egy olyan nagy tapasztalattal rendelkező államférfi, mint Churchill, nagyon jól tudja, hogy a miniszter-elnöki tisztség köztétele a szövetséges országokkal kötött egyezmények elő-írásainak pontos betartására, függet-lenül attól, hogy tetszik-e neki vagy sem az illető ország társadalmi ren-dszere. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a Szovjetunió és Anglia szövét-ségei voltak akkor, amikor Mon-tgomery marsall, Churchill parancsá-ra, összegyűjtötte a harcmezőn a német fasiszták által elhajított fegy-vereket azzal a céllal, hogy újra ke-zükbe nyomja a fegyvert s a szovjet emberek ellen használja fel őket. Ez a tény gyökeresen megváltoztatja a dolgok állását. Nem mister Church-illnek a kommunizmus elleni ma-gatartásáról van itt szó, hanem a bit-kormány vezetőjének magatartásáról szövetségei iránt.

Hogyne jutna eszünkbe ezzel kap-csolatban, hogyan vélekedett Church-illről az egyik angol államférfi, Lloyd George. Még az első világhá-ború idején, amikor felvetődött az a terv, hogy Churchillt bevonják a kor-

mányba, Lloyd George szavai szerint a kérdés így tevődött fel: milyen eset-ben kevésbé veszélyes Churchill: ha ellenfél, vagy ha szövetséges? Bonar Law, a konzervatívok akkori vezére határozatlan kijelentette: „Mindig szí-vebben veszem, ha Churchill ellenfelem”. Lloyd George hozzáfűzi, hogy Churchill már akkoriban „nem egy pozitív értelemben vett nagyságnak” tekintették, „akit a veszély óráiban kell felhasználni, hanem egy újabb veszélynek, akitől óvakodni kell”.

Tekintsünk most el attól, hogy mit mondtak Churchillről saját minisz-tertsarai az első világháború idején. A szovjet közvélemény azonban nem lehet közömbös az iránt, hogy milyen terveket szőtt Churchill a második vi-lágháború idején, hogy fel akarta fegyverezni a német fasisztákat s a Szovjetunió ellen akarta indítani őket.

Hogyan vélekednek Churchill eme tervéről a szovjet emberek? Kétsége-ten, hogy ez volt a legegyszerűbb terv a német militarizmus feltámasz-tására már ott, a csatamezőkön, ahon-nan még el sem szállították a közös harcban megsebesült szövetséges ka-tonákat. Még szerse sem foszlott a fokjogató füst a majdaneki és auschwitz-i kemencék fölött, ahol ele-venek égették el a fasiszmus áldozat-ainak millióit, és Churchill máris sietett volna visszaadni a fegyvereket azoknak, akik arról álmodoztak, hogy hatalmas koncentrációs táborokkal tüzeljék tele egész Európát.

Nem Churchillnek mulott, hogy en-nek az „egyszerű” tervnek a megva-lósítása kilenc esztendő késett. En-nek az agresszív tervnek a hívei ma is kénytelenek minden uton-módon álcázni a német Wehrmacht feltá-masztásának tervét, mert félnek, hogy a népek megheiusítják azt.

Churchillnek a második világhá-ború végén szőtt terveiben és a né-met militarizmus feltámasztásának mai terveiben azonban más jellemvo-nás is fellelhető. S ezt a jellemvonást sem lehet elrejtetni, mert tisztán áll minden ember előtt. Egyszerűen szol-va ezt álnokságnak hívják.

A szovjet embereknek nem nagy becsületnek örvend ez a jellemvonás. S nem nagy becsületnek örvend ez a angoloknál sem. Az angolok úgy te-kintik a woodfordi beszédet, hogy Churchill, aki nem először burkolta hangzatos szövegekbe agresszív ter-veit, most leleplezte önmagát.

Churchill szókimondó nyilatkozata azt igazolja, hogy az oroszoknak min-den okuk megvolt, hogy 1945 óta bi-zalmatlanok legyenek iránta. Barbara Castle angol képviselő mondotta ezeket. S ilyen értelemben foglal állást sok más angol politikus és angol lap is.

Kétségtelen, hogy a békeszerető né-pek kellően értékelik majd Churchill beszédét. Ennek a beszédnek az a célja, hogy szabad kezét adjon azok-nak az erőknél, amelyek az agresz-szív politika s a népek közti gyűlö-let hordozói.

V. M. Molotov megnyíló beszéde az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó moszkvai értekezleten

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ közli V. M. Molotovnak a november 29-i ülésen elmondott megnyíló beszédét.

Eltársak! A Szovjet Szocialista Köztársasá-gok Szövetségének kormánya nevé-ben a szovjet küldöttség üdvözlö a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlo-vák Köztársaság, a Német Demokra-tikus Köztársaság, a Magyar Népkö-ztársaság, a Rómán Népköztársasá-g, a Bolgár Népköztársaság és az Albán Népköztársaság itt megjelent küldöttségeit. Ugyanakkor üdvözlöm a Kínai Népköztársaság képviselőjét is, aki a Kínai Népköztársaság kör-mányának megbízásából megfigyelő minőségben vesz részt értekezletün-kön.

A szovjet kormány, a Németor-szággal határos Lengyel Népköztár-saság és Csehszlovák Köztársaság kormányával egyetértésben novem-ber 13-án azt a javaslatot intézte az összes európai államok kormányai-hoz és az Egyesült Államok kormá-nyához, hogy haladéktalanul hívja-nak össze egy összeurópai értekeze-let Moszkvában, vagy Párisban. A ja-vaslat úgy szült, hogy az értekeze-let vizsgálja meg az európai kol-lektív biztonsági rendszer megterem-tésének kérdését.

Az itt képviselt államok kormányai elfogadják ezt a javaslatot. Engedjék meg, hogy a szovjet kormány nevé-ben köszönetet fejezzem ki ezért. Beleegyezünk azt bizonyítja, hogy államaik kormányai mélyesleges fele-lősségérzetet tanusítanak a béke ügye iránt, s ugyanakkor teljesen át-érzik azt is, hogy milyen veszélyt rejt magában az Európában bekövet-kezett helyzet.

Sajnos, nem minden meghívott ál-lam tartotta szükségesnek, hogy részt vegyen az említett fontos kérdés megvitatásában, amely pedig az ösz-szes európai népeket foglalkoztatja. Amint tudjuk, ezt többféle magya-rázzal okolták meg.

Egyes államok bizonyos fenntartá-sokkal ugyan, de mégis pozitív ma-gatartást tanúsítottak az európai kol-lektív biztonsági rendszer megterem-tésének eszméje iránt. Remélni sze-retnénk, hogy ezek az államok és az itt képviselt államok között a jövő-ben nagyobb megértés jön létre az európai országok érdekösszességét il-lelően, a béke és az európai kollektív

biztonság védelmének ügyében. Más államok azért nem tartották lehetségesnek, hogy elfogadják a meghívást, mivel az értekezlet fel-adatai elérnek jelenlegi európai kül-politikájuk vonalától. Ezek közé tar-tozik elsősorban az Egyesült Álla-mok, továbbá Anglia és Franciaor-szág. Ez államok hivatalos körei ugyanakkor mindent elkövettek, hogy az értekezleten minél kevesebb állam vegyen részt.

A jelenlévő küldöttségek körében jogosan vetődik fel a kérdés: milyen határozatot hozzanak azzal kapo-slatban, hogy nem minden meghívott állam fogadja el az értekezletre szóló meghívást.

A szovjet kormány fenntartja azt a véleményét, hogy minden békeszerető államnak a legnagyobb figyelmet kell szentelnie az Európában előállt helyzetnek. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy egyes hatal-mak agresszív körei, melyeket min-denki ismer, minden eszközt felhasz-náltak arra, hogy nyomást fejtse-nek ki más országokra s ezzel siet-tesseék terveik megvalósítását: Nyu-gat-Németország militarizálását és imperialista katonai csoportosulások-ba való bevonását. A jelenlegi hely-zetben a békeszerető országok nem szorítkozhatnak azokra az intézke-désekre, amelyeket békájük és bi-ztonságuk biztosítása érdekében eddig foganatosítottak. A szovjet küldöttség véleménye szerint az európai béke és biztonság kérdéseivel foglalkozó euró-pai értekezlet meg kell tartani azoknak az államoknak a részvétel-vel, amelyek az értekezletre szóló meghívást elfogadják. Ezt igényli mind népeink biztonságának meg-óvása, mind az európai békének tel-jes egészében való megőrzése és megszilárdítása. Azok az államok, amelyek hozzá akarnak járulni eh-hez, ezt még ezután is megtehetik.

A szovjet küldöttség felkéri Ön-öket, tisztelt küldöttek, fejtsék ki ez-zel kapcsolatos véleményüket. A szovjet küldöttség annak a meg-győződésének ad kifejezést, hogy az értekezlet sikerrel fogja megoldani a reá háruló fontos feladatokat. Ezt a bizalmat arra alapozzuk, hogy Euró-pa és az egész világ népei mind na-gyobb mértékben támogatják a béke megszilárdítására irányuló erőfeszí-téseket.

A nyugati kormányok válaszejegyzéke a szovjet kormány jegyzékére

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az USA, Franciaország és Anglia moszkvai küldöttségei november 29-én postán juttatták el a Szovjetunió külügyminisztériumának kormányai-k válaszejegyzékét a szovjet kormány október 23-i és november 13-i jegy-zékére.

Az USA, Franciaország és Anglia kormányai azonos tartalmu jegyzé-keikben kijelentik, hogy el vannak határozva „a párisi egyezmények” mielőbbi alkalmazására.”

Az USA, Franciaország és Anglia kormányai kijelentik, hogy „minden vitás kérdést az összes résztvevők alapvető érdekei kölcsönös tisztelet-bentartásának szellemében, tárgya-zatuk után kívánják megoldani”, ugyanakkor azonban megállapítják, hogy véleményük szerint nincs meg „a szükséges alap sem egy Német-oroszra, vagy Ausztriára, sem az európai biztonság más kérdéseire vonatkozó értekezlet sikeréhez”.

Iránymutató megnyilatkozás

(A vezércikk folytatása.)

sérthetetlenségét és megvédelmezik őket az esetleges agresszióval szem-ben” — mondotta V. M. Molotov.

A jövőbe vetett töretlen hit su-gárzik Molotov elvtárs szavaiból, amikor rámutat arra, hogy az érte-kezleten résztvevő országoknak és más baráti országoknak népei bi-zalommal tekintenek a jövő elé. A szocializmus táborá országainak fo-kozik kell a kulturális életszínvo-nal emelését és ezzel megvalósítják a dolgozók mind nagyobb mérvű el-látásának biztosítását.

Nyilvánvaló, hogy Molotov elvtárs hatalmas beszéde hozzájárul a demokrácia és a szocializmus tábo-ra erejének megszilárdításához s ugyanakkor hathatós figyelmeztetést jelent az agresszív terveket követő-k számára, akik figyelmen kívül hagyják a népek összefogásában rejő legyőzhetetlen erőt.

A moszkvai értekezlet még szoro-sabbra fűzte a szocializmus orszá-

gainak egységét és ez megnyilvánult Josef Cvrnkiewicz, a lengyel, Vi-liam Siroky a csehszlovák, Otto Grawert a Német Demokratikus Kö-ztársaság, Hegedűs András a ma-gyar, Anton Jugov a bolgár, Ma-nush Myftiu az albán, Chivu Stoica a román küldöttségek szószólói és Csan Ven-tian kínai küldött felszó-lalásából is.

Hazánk dolgozó népe hatalmas lelkesedéssel fogadja a moszkvai értekezleten elhangzott nyilatkozato-kat. Még szilárdabb erősödik so-rainkban a jövőbe vetett bizalom és az a töretlen elhatározás, hogy vívmányainkat, szabadságunkat és függetlenségünket minden agresszió-val szemben megvédjük. Minden odaadással folytatjuk az élet- és kulturális színvonalunk szakadatlan emeléséért vívott harcot, hogy ezzel is erősítsük a béke, a demokrácia és a szocializmus hatalmas és legyő-zhetetlen táborát.

A moszkvai értekezleten részvevő román küldöttség megkoszorúzza Lenin és Sztálin mauzóleumát

MOSZKVA. (Agerpres.) Az euró-pai béke és biztonság kérdéseivel fog-lalkozó európai értekezleten részvevő román küldöttség november 30-án koszorút helyezett el Lenin és Sztá-lin mauzóleumánál. A koszoru sza-lagján ezek a szavak olvashatók: „Leninnek és Sztálinnak — a nagy Szovjetunió, a béke és a népek füg-getlenségéért legyőzhetetlen bástyája megteremtőinek. A Rómán Népköz-társaság kormánya”.

A koszoru elhelyezésénél jelen voltak: Chivu Stoica, a Rómán Népkö-ztársaság minisztertanácsának el-ső alelnöke — a küldöttség vezetője; Simion Bughici, a Rómán Népköz-társaság külügyminisztere; Grigore Preoteasa, a Rómán Népköztársaság külügyminiszterének első helyettese; Ion Rab, a Rómán Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatal-mazott nagykövete, valamint a nagy-követség személyzete és mások.

Adenauer pártja súlyos vereséget szenvedett a hesseni parlamenti választásokon

BERLIN. (Agerpres.) Adenauer keresztény-demokrata pártja súlyos vereséget szenvedett a november 27-i hesseni parlamenti választáso-kon. Az 1953. évi választásokhoz vi-szonyítva, Adenauer pártja több, mint 240.000 szavazatot veszített Hessenben. Adenauer keresztény-de-mokrata pártja vereséget szenvedett a bajorországi választásokon is.

A demokratikus szervezetek ellen indított terror s a karlsruhei perrel

még inkább fokozott kommunista-ellenes kampány ellenére, Németor-szág Kommunista Pártja 30 száza-lékkal kapott több szavazatot, mint 1953-ban. De a bonni klikk reakciós választási törvénye értelmében a kommunista párt egyetlen mandátu-mot sem kapott a hesseni parla-mentben. Ezzel szemben Adenauer pártja, noha több, mint 240.000 sza-vazatot veszített, mégis 12 mandá-tummal többet kap, mint eddig.